

Regionens revisorer

2019-04-05

Till regionfullmäktige i
Region Jämtland Härjedalen
Org. Nr 232100-0214

Revisionsberättelse för år 2018

1. Inledning

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i *Regionstyrelsen, Patientnämnden och Regionala utvecklingsnämnden*. Vidare har vi granskat verksamheten inom den, mellan Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner *Gemensamma nämnden för samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter, Gemensamma nämnden för samverkan inom drift och service, utveckling samt specialistfunktioner* samt verksamheten inom den, mellan regionen och Strömsunds kommun *Gemensamma nämnden auseende Närvård Frostviken*.

Inom ramen för den samordnade revisionen för regionens företag, stiftelser mm, har vi hållit oss informerade om revisionen av följande: *Landstingsbostäder i Jämtland AB, Norrtåg AB, Torsta AB, Almi-Mitt AB, Länstrafiken i Jämtlands län AB, Stiftelsen Jamtli, Norrlands-tingens regionförbund och Samordningsförbundet i Jämtlands län*.

2. Uppdrag och ansvar

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och att det sker en återredovisning av uppdraget till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och regionens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Utöver det som framkommit i de skriftliga rapporterna har vi inhämtat underlag med hjälp av dokumentanalyser, hearings med företrädare för tjänstemannaledningen, verksamhetschefer m.fl. Våra skrivelser, genomförda hearings och de sakkunnigas rapporter som avlämnats under året framgår av bifogad förteckning.



Resultatet av vår granskning år 2018

3. Nämnder

Regionala utvecklingsnämnden

Nämndens översyn av målbeskrivningar har lett till förbättring men vi bedömer att nedbrytning kan och bör utvecklas ytterligare för att tydliggöra den röda tråden från regionplan till verksamhetsnivå. Framgångsfaktorerna bör vara utformade så att det redovisade utfallet kan ge en vägledning till om fullmäktiges mål har uppnåtts. Nämndens internkontrollplan behöver utvecklas med datum och ansvariga personer för planerade åtgärder.

Patientnämnden

har i allt väsentligt fullgjort sitt uppdrag på ett tillfredsställande sätt.

Gemensamma nämnden för upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter

har i allt väsentligt utfört sitt uppdrag på ett tillfredsställande sätt och inom givna ramar, vi ser dock att mötesnärvaron har försämrats och brister i rutinen för justering och anslag av protokoll kvarstår.

Gemensamma nämnden för samverkan inom drift och service, utveckling samt specialistfunktioner

har under 2018 utökats till att förutom regionen omfatta alla länets kommuner. Nämnden har i allt väsentligt utfört sitt uppdrag på ett tillfredsställande sätt.

Gemensamma nämnden för Närvård Frostviken

har i allt väsentligt utfört sitt uppdrag på ett tillfredsställande sätt. Nämnden behöver förbättra målluppfyllnaden samt vidta åtgärder för att komma i ekonomisk balans då underskottet för 2018 uppgick till 1,1 Mkr.

Ansvarsprövning nämnder

Vi bedömer sammantaget att Regionala utvecklingsnämnden, Patientnämnden, Gemensamma nämnden för upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter, Gemensamma nämnden för samverkan inom drift och service, utveckling samt specialistfunktioner och Gemensamma nämnden för Närvård Frostviken:

- i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande,
- att den interna kontrollen i allt väsentligt har varit tillräcklig,
- att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för ovanstående nämnder.

4. Regionstyrelsen

Regionstyrelsens styrning, ledning och kontroll av den ekonomiska utvecklingen hos Regionen under 2018 har, inte varit tillfredsställande. Det ekonomiska resultatet enligt årsredovisning 2018 innebär att Regionen inte lever upp till kommunallagens krav om god ekonomisk hushållning.

Den första ekonomiska prognosen för verksamhetsåret visade på en kraftig resultatförsämring på -200 Mkr jämfört med beslutad budget om ett nollresultat vilket visade att budgeten i praktiken var obalanserad. Vi bedömer att regionstyrelsens beredning av budget brister och att en budget som innehåller stora obalanser försvårar för styrelsen att utkräva ansvar gentemot verksamheterna och att budgeten som styrmedel tappar i värde. Resultatförbättrande åtgärder som beslutades för att få budgeten i balans och nå de ekonomiska målen har inte varit tillräckligt kraftfulla och effektiva och därför avvek resultatet med -248,5 Mkr från målet 2018.

Revisorerna har under flera år bedömt den ekonomiska situationen som mycket allvarlig och bekymmersam och situationen har ytterligare förvärrats under 2018. Regionen har under året tagit ytterligare externa lån på 173 Mkr för att förstärka likviditeten samtidigt som checkkrediterna har höjts för att säkra betalningsförmågan.

Vi har inte kunnat se att tillräckliga åtgärder har genomförts eller presenterats för att i närtid vända den ekonomiskt negativa utvecklingen.

Återredovisning av måluppfyllelse

Regionplanen innehåller 25 strategiska mål som beslutats av regionfullmäktige som av regionstyrelsen har uttolkats i 41 framgångsfaktorer. Framgångsfaktorerna saknar i flera fall mätvärden för att mäta hur utvecklingen går och i vissa fall är kopplingen svag till fullmäktiges strategiska mål. Återredovisning av Regionstyrelsens framgångsfaktorer har gjorts i en bilaga till årsredovisningen som sammanställts i årsredovisningen.

Utifrån framgångsfaktorerna är det svårt att bedöma i vilken utsträckning de är förenliga med de strategiska verksamhetsmålen som fullmäktige beslutat.

I regionens finansplan för 2018 - 2020 anges fem finansiella mål och dessa har återredovisats i årsredovisningen. Två mål har uppnåtts men de tre målen för långsiktigt hållbar ekonomi, nettokostnadsutveckling samt självfinansieringsgrad av investeringar vilka vi bedömer som de viktigaste målen har inte uppnåtts.

Vi bedömer att resultatet av de tre väsentliga finansiella målen inte är förenliga med fullmäktiges mål.

Regionstyrelsen har i sin verksamhetsplan beslutat om åtta aktiva och mätbara mål som har återredovisats i årsredovisningen. Ett av två aktiva mål har uppnåtts inom målområdet "Patient". Inom målområdet "Samhälle" har ett av två aktiva mål uppnåtts och inom "Medarbetare" har ett av två aktiva mål uppnåtts. Inom "Verksamhetsresultat" har de två aktiva målen, minskad nettokostnadsutveckling samt tillgänglighet enligt vårdgaranti inte uppnåtts.

Eget kapital

På grund av flera års ekonomiska underskott är regionens egna kapital negativt och har ökat till -560,3 Mkr. Regionen har under flera år lånat från pensionsmedel till investeringar och återlånet uppgår till drygt 3,1 miljarder kronor.

Reglering av balanskravsresultatet

Regionstyrelsen har inte presenterat någon plan för att återställa det ackumulerade underskottet (1254,5 Mkr) och lever därmed inte upp till kommunallagens krav. Årets resultat innebär att regionen inte uppnår de finansiella och verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning.

Ansvarsprövning Regionstyrelsen


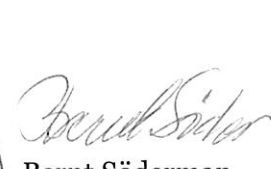

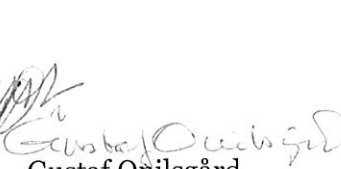
Vi tillstyrker att Regionen Jämtland Härjedalens årsredovisning för 2018 godkänns.



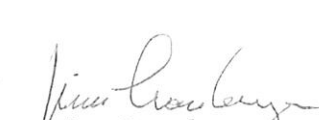

Vi bedömer att regionstyrelsens beredning av budget liksom tidigare år har varit otillräcklig och att måluppfyllelsen inom främst ekonomi men även tillgänglighet är otillfredsställande. Den tidigare allvarliga ekonomiska situationen har ytterligare förvärrats under 2018. Det ackumulerade underskottet har stigit till 1254 Mkr.

Vi riktar en anmärkning mot regionstyrelsen mot bakgrund av att vi bedömer att regionstyrelsens styrning, ledning, uppföljning och kontroll varit otillfredsställande.

Mot bakgrund av de allvarliga brister som ligger till grund för vår anmärkning **avstyrker vi att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för Regionstyrelsen.**

Östersund den 5 april 2019

			
Göran Fürstenberg Ordförande	Bernt Söderman Vice ordförande	Lars-Olof Eliasson Förtroendevald revisor	Gustaf Onilsgård Förtroendevald revisor

			
Christer Jonsson Förtroendevald revisor	Viveca Asproth Förtroendevald revisor	Finn Cromberger Förtroendevald revisor	Eva Simonsson Förtroendevald revisor

Vi återoppar bifogade redogörelse och rapporter enligt följande bilagor.

1. Revisionsrapport – Årets granskning av Region Jämtland Härjedalen
2. Förteckning över 2018 års granskningar